



---

# POCHOPENÍ MINULOSTI POSILOVÁNÍ SKRZE STABILIZOVÁNÍ 1851-1884 - CO ZŮSTÁVÁ SKRYTO?

---

E-book k projektu MAPA ŽIVOTA



27. LISTOPADU 2022

JANA MAŠKOVÁ

[www.astrojinak.com](http://www.astrojinak.com), [www.astrojinak.cz](http://www.astrojinak.cz), [www.janamaskova.cz](http://www.janamaskova.cz), [astrojinak2022@seznam.cz](mailto:astrojinak2022@seznam.cz)



## John Ruskin (1819-1900)

[https://cs.wikipedia.org/wiki/John\\_Ruskin](https://cs.wikipedia.org/wiki/John_Ruskin)

### 1851 - John Ruskin – publikování

*John Ruskin/Ruskin je považován za nevlivnějšího obdivovatele hnutí prerafaelitů (Arts & Crafts). Díky publikování svého listu v novinách Times v roce 1851, ve kterém vyjádřil podporu jejich myšlenky vztahu k přírodě, se hnutí stalo populárním a společnost ji začala akceptovat.*

JM/Tolik tedy informace z internetu. A co je o Johnu Ruskinovi psáno v knize „Světovládné spiknutí“?

## Knihy „Světovládné spiknutí“ – Gery Allen

*SS-str.24-25/... o spiknutí, kterému Ruskin říkal „nový imperialismus“ píše: „Hlavní změny spočívaly v tom, že svou existenci ospravedlňovalo na základě... sociální reformy, a ne, jako dříve, na základě misionářské práce a materiálních výhod.“ Ruskin své studenty balamutil pověstmi o „anglických utlačovaných masách“, ze všech sil své aristokratické svěřence naplňoval pocitem těžké viny a přesvědčoval je, že jejich privilegované postavení si mohou zachovat pouze tehdy, když svou moc „rozšíří na nižší společenské třídy v samotné Anglii a na neanglické lidové masy po celém světě“. Rhodes Ruskinova úvodní lekce natolik uchvátila, že si to zapsal a držel se toho třicet let.*

JM/ Cecil Rhodes, o kterém je zde řeč, se narodil až v době, kdy vstoupila planeta Pluto do znamení Býk, což v praxi znamená, že **Rhodes STABILIZOVAL** to, s čím začal **John Ruskin**, a to i z hlediska víry a řádu. A co se o Cecilu Rhodesovi píše ve Wikipedii

## Cecil Rhodes

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Cecil\\_Rhodes](https://cs.wikipedia.org/wiki/Cecil_Rhodes)

*Cecil John Rhodes (5. července 1853 – 26. března 1902) byl britský koloniální podnikatel a politik; nejvýznamnější představitel britského imperialismu konce 19. století*

*Do jižní Afriky přišel ve svých sedmnácti letech na zotavenou po prodělané tuberkulóze. Pracoval na bavlníkových plantážích a jako kopáč v Kimberley. V 70. letech se stal majitelem diamantových polí v jižní Africe a těžební společnosti De Beers Mining Company, která se postupem času spojila se společnostmi pánů Barneye Barnata a Alfreda Beita, čímž vznikla De Beers Consolidated Mines ovládající 90 % světové produkce diamantů.*

A jaká byla filozofie té doby?

## 1859-SOCIÁLNÍ DARWINISMUS

DND-str.151/ „Bud' chamtivý nebo zemři“ (W.G. Sumner, USA, sociální darwinismus)

DND-str.151/Římský přírodovědec Charles Darwin vydal roku **1859** svou slavnou knihu "**O vývoji druhů přirozeným výběrem**". Tato kniha vycházela z předpokladu, že každý živočišný druh vytváří několik jednotlivých forem, ze kterých však přežívají jen ty silnější a odolnější. Vymírají slabší formy, které v boji o zachování existence podléhají silnějším. **Evoluční teorii** aplikoval i na vývoj člověka a také v souvislosti s **ekonomickou konkurencí**, kde vyhrávají jen silní a odolní.

DND-str.151/ Na principu přirozeného výběru byl postaven také sociální darwinismus. V tvrdé ekonomické konkurenci vyhrávají jen silní a odolní. Každý **bojuje** sám za sebe **o přežití, bohatství a moc** jsou **projevem síly a schopnosti**, **chudoba** je přirozeným **projevem neschopnosti uplatnit se v boji o přežití**. **Povinností vlády je chránit základní práva a svobody občanů a chránit jejich majetek, vláda však nemá zasahovat do ekonomiky a jakýmkoli způsobem ji regulovat.**

A nyní ještě pohlédneme do Spojených států amerických – jaká se tam vyvíjela situace před válkou Severu proti Jihu?

### 1854 - Strana Svobodné půdy

JFK-str.181/**Strana Svobodné půdy zanikla** v roce **1854**, kdy se **začlenila** do nově založené **republikánské strany** a z jejího členstva (členové strany Whigů), která se později změnila na **stranu demokratickou**.

JFK-str. 181/ Whigové se stali dědici federalistů, propagovali **silnou celonárodní vládu** a zastupovali především **zájmy finančníků, obchodníků a průmyslníků ze severu**, zatímco **republikáni** (pozdější **demokraté**) hájili **Jeffersonovskou koncepci o svrchovaných pravomocích jednotlivých států** a stále výrazněji se z nich stávala **strana Jihu, zainteresovaná na otrokářském systému**.

### Tammany v průběhu vývoje

JFK-str.186/ V průběhu vývoje srostlo vedení newyorské demokratické strany a vedení společnosti Tammany ve skutečnosti v jedno, a **od 60. let se Tammany stala jednou z nejmocnějších institucí, stojící v pozadí hospodářského a politického života**.

## **1861-1865 - VÁLKA SEVERU PROTI JIHU**

### **1860-1861 - Konfederace**

*DND-str.164/ Spor mezi příznivci a odpůrci otroctví vyvrcholil roku **1860**, kdy byl republikán a kritik otrokářství **Abraham Lincoln (1809-1865)** zvolen **prezidentem USA**. Jižní státy vystoupily z Unie a o rok později vytvořily samostatný státní útvar – Konfederaci s vlastním prezidentem Jeffersonem Davisem. Spojené státy se tak rozdělily na dvě nepřátelská území.*

A co na toto téma píše J.F.Kennedy?

### **Březen 1861- Konfederované státy americké**

*JFK-str.182/Odtržené jižní státy vytvořily v březnu 1861 Konfederované státy americké... s vlastní ústavou, která se sice podobala ústavě USA, avšak s tím rozdílem, že výslovně uznávala otroctví.*

### **1861-1865 - Jefferson Davis – prezident Konfederace**

*JFK-str.182/ Prvním a jediným prezidentem Konfederace se stal konzervativní jižní politik Jefferson Davis (1861-1865). Ve válce Jihu proti Severu, která krátce na to vypukla, se vítězství zpočátku klonilo na stranu Jihu. V dalších letech se však počala stále zřetelněji uplatňovat velká početní i průmyslová převaha Severu a v roce 1865 skončila občanská válka drtivou porážkou Jihu.*

### **12.4.1861 – Bitva o Fort Sumter**

*JFK-str.184/ Bitvou o pevnost Fort Sumter v jihokarolínském přístavu Charleston začala na jaře roku 1861 válka Jihu proti severu (V pevnosti byla v té době obklíčená posádka federálního vojska.)*

### **13.4.1861 – Počátek občanské války**

*DND-str.164/Občanská válka mezi Jihem a Severem byla zahájena **13.dubna 1861** útokem jižanské armády pod vedením geniálního vojevůdce generála **Roberta Edwarda Leea** /1807-1870) na Fort Sumter, vojenskou **pevnost** v přístavu **Charleston** v Severní Karolíně. Jižané byli zpočátku úspěšní. Sever založil válečnou taktiku na námořní blokádě, usiloval o to, aby Jih zůstal odříznut od dodávek z Velké Británie a z Texasu. Vrchní velitel severní armády **generál Ulysses Grant** (1822-1885) se rozhodl pro strategii vyčerpávající války. Systematicky byl ničen veškerý civilní majetek na Jihu, který mohl být použitelný pro vojenské účely.*

Ted' se podíváme, co se o Americké občanské válce píše na internetu.

## 1861-1865 – Americká občanská válka na internetu

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Americk%C3%A1\\_ob%C4%8Dansk%C3%A1\\_v%C3%A1lka](https://cs.wikipedia.org/wiki/Americk%C3%A1_ob%C4%8Dansk%C3%A1_v%C3%A1lka)

Wikipedia-Americká občanská válka/**Americká občanská válka (1861–1865)** byl ozbrojený konflikt, jenž probíhal na severoamerickém kontinentu mezi státy Unie, neboli zakladatelskými státy USA, a Státy konfederace, což byla koalice jedenácti amerických států, které se chtěly odtrhnout od Unie... Jako příčina války se často uvádí spor o to, zda má být povoleno otroctví. Ale tento výklad je značně zjednodušený, důvodů byla celá řada. Podstatou většiny z nich bylo to, že Jih usiloval o mnohem větší autonomii jednotlivých států v Unii, se kterou Sever, který prosazoval silnější centrální vládu, nesouhlasil. Bezprostřední otázkou zrušení otroctví se často přeceňuje. I když se Jih obával, že jeho zrušení bude logickým důsledkem růstu moci vlády ve Washingtonu, otroctví ovšem stálo (ne vždy zcela zřetelně) v pozadí i ostatních rozporů.

Wikipedia-Americká občanská válka/Válka přinesla asi **970 000 obětí** (přes 3 % populace), z toho kolem **600 000 mrtvých**, což převyšuje ztráty amerických vojsk ve všech ostatních konfliktech dohromady. Občanská válka přinesla první masivní využití telegrafu, železnice a kulometů v boji a skončila porážkou populačně i průmyslově slabšího Jihu. Jejím důsledkem bylo posílení centrální vlády, zrušení otroctví a zbídačení Jihu, ale i rozšíření občanských svobod, další územní expanze USA a mohutný hospodářský rozmach (včetně Jihu).

A jak to bylo v té době s těmi, kteří se přistěhovali do Ameriky?

## 1862 – Půda pro přistěhovalce

Nyní sáhneme po trilogii „*Souběžné dějiny SSSR a USA*“, vydané v roce 1966, konkrétně té její části, která je věnována USA. Napsal ji *André Maurois*.

USA-str.23/...Zákon z **roku 1862**... přiřkl každému přistěhovalci sto šedesát jiter (64 ha) půdy. Železniční společnosti rychle rozprodávaly obrovské pozemky, které jim přepustila vláda, jednak aby zvýšily své oběžné prostředky, jednak aby si zajistily cestující a zákazníky. Pohyb na západ se zrychloval. Na určitou dobu se zastavil před obrovským územím rozprostírajícím se mezi Skalistými horami a řekou Missouri.

## 1861-1865 – Přistěhovalci

USA-str.22/Přistěhovalci se rychle sžívali s novou vlastí. Za občanské války bylo v armádách více vojáků narozených v cizině než rodilých Američanů „*Jsem Američan*“, říkali slavnostně lidé, kteří právě překročili oceán a neuměli slovo anglicky.

## Abraham Lincoln – 1809-1865

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Abraham\\_Lincoln](https://cs.wikipedia.org/wiki/Abraham_Lincoln)

Abraham Lincoln-Wikipedia/ **Abraham Lincoln** (*12. února 1809 Sinking Spring Farm, Kentucky, USA – 15. dubna 1865 Washington D.C., USA*) byl 16. **prezident USA** (v letech **1861–1865**) a první prezident z řad **Republikánské strany**. V době **americké občanské války** vedl severní státy...

Abraham Lincoln-Wikipedia/ ... Dne **4. března 1865** byl znovuveden do úřadu **prezidenta USA**. **Inaugurace** se poprvé zúčastnila část černošského obyvatelstva, občanská sdružení a **černošský** armádní prapor. On sám se stále víc zabíral **plány** na obnovu Jihu po skončení občanské války. Už koncem roku **1863** předložil svůj první návrh **rekonstrukce** jihu USA. V projevu, který přednesl při příležitosti jižanské **kapitulace** dne **11. dubna 1865**, vytyčil základní linie budoucí politiky: **ohleduplnost** vůči Jihu, co možno nejrychlejší vytvoření vlastních vlád v jižních státech, od kterých však očekával jednoznačné prohlášení **loajality**, co možno nejrychlejší začlenění **povstalců** do **civilního** života, spojené s navrácením veškerých **občanských práv**.

Abraham Lincoln-Wikipedia/Šlo o sveřepého zastávce **Ústavy Spojených států**, speciálně pak odpůrce zásahů do ní a snah o její omezení v některých bodech či manipulaci s ní.

*DND-str.164/ „Co dělám s otroctvím – dělám, protože věřím, že to pomůže zachovat Unii“ (A. Lincoln)*

---

### 15.4.1865 – Abraham Lincoln podlehl zraněním

*JFK-str.183/Abraham Lincoln* (republikán, ...) podlehl **15.4.1865** zranění po atentátu, který na něj spáchal den před tím při divadelním představení herec John W.Booth...

A jaký dopad měla občanská válka na civilní život? Pojdme se podívat, co se v té době psalo v denním tisku...

## Kniha "Příběh americké cesty ke svobodě" - John Jakes

### 3.10.1868 - "Cheyenne Leader" - ÚVODNÍK - Nathan A. Baker

Dne 13.10.1868 vyšel v listu "Cheyenne Leader" Úvodník, ve kterém autor píše ...

*PŘÍBĚH/ "Téměř každý muž nosí pistoli. Připravit někoho o život se už dávno nepovažuje za něco závažného"*

---

JM/ Z univerzálního hlediska toto nebyla oprávněná potřeba – zbraně se v dřívějších dobách nosily hlavně jako obrana proti divoké zvěři anebo sloužily k tomu, aby si člověk mohl ulovit potravu... S ohledem na tuto skutečnost je člověk a jeho život v tomto textu pasován na úroveň zvířete. Ale to není v pořádku, a navíc to odporuje jednomu z božích přikázání – NEZABIJEŠ. Co asi bylo skutečnou příčinou nošení zbraně v 19.století? Byl to **STRACH**. Mělo se tedy udělat něco pro to, aby lidé nemuseli mít strach ... A nyní ještě něco málo o tehdejších náboženstvích...

### 27.9.1871 - list "New York tribune" - Samuel Clemens - "Opravený katechismus"

V září roku 1871 vyšel článek o „opraveném katechismu“.

*PŘÍBĚH/ "Co je hlavním cílem člověka? Zbohatnout. Jak? Jde-li to, nepoctivě; je-li to nutné, poctivě. Kdo je Bůh, ten jediný a pravý? Bůh jsou peníze. Zlato, zelené bankovky a cenné papíry - jako Otec, Syn a Duch svatý - trojjediný Bůh. To je ten pravý a jediný bůh, mocný a nejvyšší..."*

---

JM /Po mnoha letech válek a odříkání je to nejspíš docela logické a v podstatě to odpovídá přirozené, byť ne právě nejšťastnější reakci člověka na jakékoli odříkání. Poněkud zarážející je na tom to, že autor vyzývá k získávání peněz nepoctivou cestou a poctivost připouští pouze v případě, že je to skutečně nutné. Peníze staví nad všechna božstva světa, „zlato, zelené bankovky a cenné papíry“ jsou pro něj „Otcem, synem a duchem svatým, trojjediným bohem, mocným a nejvyšším“.

To, co je skutečně "božské", ale ve skutečnosti nemá s penězi nic společného. Toto je jasný negativní projev SJEDNOCOVÁNÍ skrze ANALYZOVÁNÍ (Neptun v Panně). Z těchto slov také pramení filozofie, která byla ovlivněna negativním postavením planety Pluto ve znamení Býk - znamení financí a také stabilizace na úrovni finanční, prostorové i citové, ale také ovládnutí prostřednictvím peněz... Tato filozofie v mnohém ovlivnila příští generace... Toto je důkaz toho, jakou moc má myšlenka, kterou vyslovíme.

Zatímco o autorovi úvodníku z roku 1868 se mi nepodařilo najít žádné bližší informace, jinak tomu bylo u autora článku z r.1871.

### Kdo byl Samuel Clemens?

Samuel Clemens je civilní jméno spisovatele, který je známý pod pseudonymem "Mark Twain". Začala jsem se tedy zajímat o jeho život. Z uvedeného je patrné, že i Samuel Clemens byl z důvodu války donucen jednat jinak, než to pro něj bylo přirozené – původně chtěl být námořníkem, tak si tento svůj sen plnil alespoň psaním dobrodružných románů ... Ale psaní do bulvárních tiskovin mu nejspíš vynášelo více...

A jak se tato filozofie projevila v praxi? JM/



## Tammany v průběhu vývoje

JFK-str.186/ ... Již na konci 70.let ... společnost Tammany neblaze proslavila velká **korupční aféra** jejího tehdejšího předsedy a člena newyorské městské samosprávy Williama Tweeda. V poměrně krátkém časovém odstupu pak následovaly čtyři další podobné skandály.

A jak dějiny Spojených států amerických hodnotí André Maurois?

## Trilogie Souběžné dějiny SSSR a USA–Díl „USA“–André Maurois

### Dějiny Spojených států

USA-str.20/Dějiny země (Spojených států) nesměřují nerušeně k trvalé a dokonalé rovnováze. Všechny národy procházejí těžkými dobami. Prodělávají své horečnaté záchvaty, svá uzdravení i recidivy. Spojené státy trpěly koncem 19.století nemocí růstu. Vyrostly příliš rychle. Jejich obyvatelstvo, jejich průmysl i technika se rozvinuly tak prudce, že instituce země jim již nepostačovaly a začínaly je tlačit. Země potřebovala účinné léky, to znamená pronikavé reformy. Američané to věděli. **Mnozí z nich přišli z Evropy,** aby prožili v panenské zemi **Zlatý věk;** našli však jen **Pozlacený věk.** Přesto byli vášnivě přesvědčeni, že jednoho dne bude vše nejlepší na nejlepší ze všech pevnin. Usazení ve špinavých čtvrtích nebo směstnání v mrakodrapech, čekali noví občané s houževnatou vírou na svou příležitost, nebo alespoň na příležitost pro své děti „Je to ohromná země“ říkali hrdě.

### Agrární společnost v Americe

USA-str.34/ V agrární společnosti, jaká existovala v Americe před rokem 1860, skládající se z malých obcí, je morální život jednotlivce v souladu s podnikem, za nějž nese zodpovědnost. Když jedná špatně, ubližuje zákazníkovi či sousedovi, kterého dobře zná... když však obrovitá akciová společnost ničila akcionáře nebo protivníky, dělo se tak složitými a anonymními operacemi, že konečný úspěch stačil k zamaskování špatností... Většina lidí, kteří se dopouštěli těchto nových hříchů proti společnosti, byli gentlemani, kteří se domnívali, že jsou - a chtěli být - bezúhonní. Jejich činy byly abstraktní a legální.

## USA v druhé polovině 19.století

USA-str.33-35/Od zániku hranice ztratili průkopníci v prostoru veškeré možnosti. Někteří se domnívali, že našli řešení – a novou hranici – v dobovačném imperialismu. Spojené státy anektovaly Havajské ostrovy, obsadily Kubu a vymohly na Španělsku, že jim přepustilo Portorico, ostrov Guam a Filipíny. Avšak silný protiimperialistický proud zahrnul nejen intelektuály z Východu, ale s nimi i většinu národa. Duchovní poctivost průměrného Američana odsuzovala každý výboj. Samostatnost Spojených států byla vyhlášena ve jménu práva národů na sebeurčení. Jak by mohla země tento základní předpoklad odvolat? Proč se měli snažit o posunutí hranice daleko za pomezí země, když obyvatelstvo Spojených států rostlo tak rychle, že každá spekulace a la hausse (stoupání cen akcií a jiných cenných papírů) se zdála být zabezpečena růstem lidského kapitálu? Nové generace vybudují nová průmyslová odvětví. A tak může krásná hra čínů pokračovat...



## 1860-1882 – Duch hranice a těžba nafty

*USA-str.34-35/ Duch hranice i tradice Adama Smithe shodně přiznávaly podnikatelům právo laissez faire (ponechte volnost jednání), ať činili, co chtěli. Což to byl zločin, když někdo spojil v jedinou organizaci, v trust, všechny články průmyslu, například výroby oceli, od rudných dolů až po hotové kolejnice? Byl to legální prostředek, jak uniknout konkurenci, technický prostředek, jak dobře zorganizovat odvěť. Čeho se dopouštěl John D. Rockefeller, když vlastnil zároveň naftová pole i potrubí, rafinerie i benzínové pumpy?...“*

Toto vše ovšem mělo svůj původ už v minulosti... i když ne všemu asi je možné věřit (např. lze předpokládat, že ropa byla objevena později, než vystupoval William Rockefeller jako „doktor“, takže ji nemohl podobně prodávat jako lék...). Posuďte sami...

### William Rockefeller - otec

*Akta Rockefeller-str.21/William Rockefeller, otec Johna D., se k obchodu s ropou dostal tak, že tuhle mastnou tekutinu podomně prodával ... jako lék na bradavice, uštknutí hadem, rakovinu a impotenci... říkal si „Doktor“... Kromě toho, že byl šarlatán, byl „Doktor“ Bill také bigamista, kradl koně a obtěžoval děti... Tenhle ten „Doktor“ se vyhnul stíhání v New Yorku za znásilnění 15leté dívky útekem do Clevelandu, kde pak opustil svou ženu a šest dětí, aby se oženil s 20letou holkou...*

<http://www.national-geographic.cz/osobnost-tydne/rockefeller-pribeh-muze-ktery-se-stal-prvnim-miliardarem-planety.html>

*John.d.Rockefeller-10.Iedna 1870/ „Big Bill“ (otec J.D.Rockefeller) přijížděl do nejrůznějších městysů docela často. Místní ho měli docela rádi, obchodoval sice především s krajně podezřelými všelékami a zázračnými mastičkami, ale občas přivezl i něco užitečnějšího. A hlavně s ním byla zábava. Lidé, kterým dryáky prodával, naštěstí netušili, že tento muž medicíně vůbec nerozumí a původně dělal dřevorubce...*

*Akta Rockefeller-str.21/... (William Rockefeller) nelitoval času učit své děti své unikátní obchodní etice. Spisovatel William Hoffman napsal: „Co si děti o svém otci nejlépe pamatovaly, byla ta jeho radost, když na ně vyzrál v nějakém kšeftu. Dostal z nich něco, co pro ně bylo důležité, a pak je poučoval o nutnosti být vždy ve střehu.“*

*Akta Rockefeller-str.21/Kronikář a přítel Rockefellerů profesor Allan Nevin cituje „starého Billa“, jak se chlubí svému kumpánovi: „Nepromarním žádnou příležitost své kluky ošidit. Chci, aby byli mazaní. Kšeftuju s těma klukama a odů je a převezu kdykoli můžu. Chci, aby byli mazaní.“ To se mu dařilo.*

*John.d.Rockefeller-10.Iedna 1870/Z cest se „Big Bill“ Rockefeller vracel domů jen občas. Vždy, když se ale do rodného Richmondu vrátil, svému synkovi Johnovi vyprávěl, jak správně rozjet obchod. Na chlapce to působilo stejně jako výchova jeho silně věřící baptistické matky...*

JM/ Každý člověk čerpá z toho, co se naučí a přijme v prvních 12ti letech života, především ve své rodině, a otcův přístup se u Rockefellerů projevil velice záhy...



## John.D. Rockefeller

Akta Rockefeller-str.21-22/Nejmazanější z „Doktorových“ potomků byl John D.... Hlavním rysem jeho rozpolcené osobnosti na způsob Jeckylla a Hyda je, že ve svém soukromém životě byl čestný a hluboce (někdo říká, že fanaticky) věřící. Ve své chamtivosti po penězích a moci byl přitom absolutně a totálně nemilosrdný. Mnohé z jeho obětí s jistotou tvrdily, že jeho zbožnost byla jen přetvářka. Ve skutečnosti však nic nedokazuje, že by ji úmyslně fingoval...

### Matka a pracovní morálka

*John.d.Rockefeller-10.ledna 1870/Na Johna však měla mnohem větší vliv jeho matka, a právě ona mu vštěpovala protestantskou pracovní morálku. **Hodnoty tvrdé a poctivé práce, šetrnosti a charity...***

***Malý John si začal vydělávat peníze takřka ve chvíli, kdy se naučil mluvit.** Prodával svým kamarádům malované kamínky a takto vydělané peníze si ukládal do kameninové nádoby. Za pár měsíců se dozvěděl, že jejich soused potřebuje půjčit padesát dolarů na nákup osiva, a tehdy jedenáctiletý John mu je půjčil, ale se sedmiprocentním úrokem! Když za rok dostal zpátky 53,50 dolaru, rozhodl se, že peníze budou pracovat pro něj.*

### Otcovy návraty z cest...

*John.d.Rockefeller-10.ledna 1870/... V dospělosti, když se John D. Rockefeller stal nejbohatším mužem světa, vždy kombinoval bezskrupulózní obchodní praktiky s překvapující dobročinností – už od prvních kšeftů vždy odevzdával šest procent zisku své církvi.*

## 1859-1862 - John D.Rockefeller v Pensylvánii

*Akta Rockefeller-str.22/John D. (Rockefeller) byl na rozdíl od svého otce **cílevědomý a vytrvalý**, takže než mu bylo dvacet let, byl už mazaným Clevelandským makléřem. V roce 1859 ho jeho společníci vyslali do Titusville v Pensylvánii zjistit, jestli tam ta tryskající černá tekutina skutečně skýtá takový finanční potenciál, jak se povídalo. To, co tam mladý Rockefeller viděl, se mu zamlouvalo, a dospěl k názoru, že ze všech tří fází vzkvétajícího ropného průmyslu slibovaly nejvyšší zisky doprava a rafinace... John D.se vrátil do Clevelandu a rozjel firmu **Standard Oil**, která se později rozrostla do děsivých rozměrů. Konkurence byla hned od začátku Rockefellerovy kariéry jediná věc, kterou nenáviděl více než hřích. Jediný způsob, jak cokoli provozovat, byl pro Johna D. monopol. Samozřejmě za předpokladu, že ho měl ten nejkvalifikovanější a nejschopnější s největšími zásluhami – tedy on sám.*

### Pracovní kázeň a disciplína

*John.d.Rockefeller-10.ledna 1870/Právě díky Rockefellerově netušené **pracovní kázni a disciplíně** firma vydělávala víc a víc. Když přišla nová zvěst – v Pensylvánii byla v roce 1859 nalezena ropa! Rockefeller tuto novinu zaregistroval, ale velmi rychle si spočítal, že opravdové peníze se vydělají ne v těžbě, ale v přepravě a rafinaci. A proto v roce 1862 založil společnost zabývající se rafinací ropy v Clevelandu, který se pomalu etabloval jako **centrum ropného průmyslu**. Rockefeller měl se společností velké plány, ale jeho společníci doporučovali neriskovat a jen si užívat milion dolarů, který jim ročně společnost přinášela. Ale Rockefeller řekl: „**Nikdy se nebojme vzdát se dobrého pro lepší.**“ Následovala dražba, kdy Rockefeller přihazoval tak dlouho, až Andrew Clark musel uznat porážku.*



A co z toho vzešlo?

USA-str.34-35/ ... Byl to hřích, když někdo skoupil všechny železniční společnosti v určité oblasti, aby zabránil boji o tarify? Země zanedlouho odpověděla: „Hřích? Rozhodně ne... Ale každý monopol se rychle mění ve společenskou nebezpečí, a musí být proto pod kontrolou.“

## Společenské nebezpečí...

USA-str.35/ **PROČ? Především** proto, protože by se přírodní zdroje mohly snadno soustředit v rukou několika nezodpovědných jedinců. Doktrína *laissez faire* vyplývala z postulátu svobodné konkurence. Kdyby však už neexistovala konkurence... Od roku **1882** zpracovávaly rafinerie **Standard Oil 90 %** veškeré těžby nafty. **Dále** pak proto, že **monopoly se navzájem podporují**. Tak poskytovaly železnice **tajné slevy** petrolejářskému trustu, kdežto **farmáři museli za přepravu svých výrobků platit vše**, co doprava unese... **Konečně** pak proto, že **vliv koncernů na politiku je nezdravý**. Ukázalo se, že **řada městských rad, ba dokonce států, je zkorumpována**. Nejvyšší soud v Michiganu dospěl až k úvaze, **zda může svobodná vláda dlouho existovat v zemi, kde se tak obrovské obnosy soustřeďují v rukou tak mála lidí.**

USA-str.40/ ... Nelze si představit větší změny, než jaké proběhly v americkém životě za oněch padesát let. Průmyslová společnost vystřídala společnost agrární. Co dokázala tato společnost za půlstoletí, nemělo daleko k zázraku. Avšak staré vůdčí myšlenky, práva jednotlivých států a nesmiřitelný individualismus, již nevyhovovaly změněným podmínkám. Široké vrstvy obyvatelstva pociťovaly naléhavou potřebu ochrany. Přesto Američané, věrní průkopnickému duchu, doufali, že se vláda omezí na kontrolu a přenechá organizaci a velení jednotlivcům nebo společnostem. **Od státu se požadovalo..., aby se stal rozhodčím, aniž převezme řízení hospodářství.** "Právo kapitalistů sjednocovat se za zákonnými účely je totožné s právem pracujících sjednocovat se za zákonnými účely. **Všechny tyto dohody však musí být podřízeny zákonům vytvořeným pro obecné blaho.**" To byl **cíl**. Bylo **úkolem** řady presidentů-reformátorů, aby ho bylo v několika etapách dosaženo.

## Amerika Otců-zakladatelů

USA-str.22/Noví přistěhovalci vytvářeli vážné problémy. Amerika Otců-zakladatelů byla protestantská, měla **anglosaské tradice** a překvapivě vysokou kulturní úroveň. V době bojů za nezávislost byla úroveň Sněmů a jejich debat tak vysoká, že se jí Evropané obdivovali. Později dodali Němci a Skandinávci seriózní a zkušené zemědělce. Avšak podíl občanů narozených ve Spojených státech se kvapem zmenšoval. Staré rodiny měly málo dětí. "Na tom nesejde," říkali Američané, „Přistěhovalci nám přinášejí už hotové a vychované děti.“ Jistě, avšak z těchto přistěhovalců se rychle stávali občané, kteří se hůř asimilovali než jejich předchůdci.

## Kapitalistické zřízení a vlastní zákonitosti

USA-str.11/... je to v podstatě, a především. **vývoj kapitalistického zřízení, probíhající podle svých vlastních zákonitostí** – vývoj, který na jedné straně nesmírně rozmnožil souhrn výrobních sil a vedl k **nakupení ohromné moci a ohromného bohatství v rukách malého počtu členů společnosti** a na druhé straně **k utrpení milionů lidí**, a to nejen původního obyvatelstva. Ano –

„... buržoasie sehrála v dějinách nejvyšší revoluční úlohu“,...

---

jak je přímo hymnicky popsáno v Komunistickém manifestu. Ale nesmíme zapomínat ani na jiná Marxova slova z jeho grandiozního líčení vývoje kapitalismu:

„...Kapitál přišel na svět tak, že ze všech jeho pórů, od hlavy až k patě, kapala krev a špína...“

---

USA-str.32/James Truslow Adams nazval toto období dobou dinosaurů. A skutečně, jako se v jurském období objevili obludní ještěři, větší než veškerá zvířata před nimi i po nich, tak se ve Spojených státech druhé poloviny 19.století množily průmyslové komplexy hroživých rozměrů. Počáteční rychlý růst průmyslu byl zdravý. Dal se vysvětlit přirozenými příčinami: za první občanskou válkou, která podnítila výrobu oděvů, obuvi, zbraní, železa, takže za čtyři roky hospodářství země stejně rychle pokročilo, jako v normální době za dvacet i více let; za druhé růstem obyvatelstva, a tedy i spotřeby; za třetí výstavbou transkontinentálních železničních spojů, jež vyžadovala obrovskou výrobu oceli. To vše bylo užitečné, možno říci nevyhnutelné, a zdálo se, že jednou bude celý svět vděčný za průmyslovou sílu Ameriky.

USA-str.32/ Brzy se však ukázalo, že jedním z následků rostoucí moci velkopodnikání je zotročení státu. Porážkou Jihu se senát dostal do područí politiků ze Severu, kteří byli všichni oddáni finančním zájmům. Pozemky, jejichž cenu nelze odhadnout, byly postoupeny bez jakýchkoli podmínek železničním magnátům; průmyslníci si vynucovali stále vyšší ochranná cla. Vyrostla nová třída „kapitánů průmyslu“. Tito vynálezaví odvážlivci byli neuvěřitelně pracovití, nebojácní a houževnatí, často však byli rovněž bez veškerých zábran. V průběhu několika málo let vyrvali zemědělské většině země kontrolu nad politickými institucemi. Aniž změnili ústavu, ochromili fakticky na určitou dobu reprezentativní vládu... Co chtěli? Pro ně byl hospodářský život válkou, v níž silnější zvítězí. Jejich prvotním cílem bylo získat veliký majetek; brzy však měli víc peněz, než mohli utratit. Pokračovali však ve svých machinacích z lásky ke hře a k moci. Podnikání bylo pro ně náboženstvím, které má „svůj rituál a svou teologii“ své vysoké hodnostáře a svou hantýrku.... Výstižné by bylo srovnání s mocnými feudály, kteří v údobí před ustavením ústřední moci zachránili Evropu před anarchií. Svou odvahou a energií prokázali mnozí z nich obrovské služby, protože však byli příliš spokojeni sami se sebou a svými úspěchy, neviděli, jak jsou některé jejich činy nemorální.

USA-str.34/ Rychlý rozvoj průmyslu potřeboval kapitál. Za občanské války se vytvořily mocné bankovní skupiny. I v této oblasti dinosauri po souboji splynuli. Trh ovládli dva mastodonti, Morganova banka a Standard Oil.



A jak na tom byly Spojené státy po občanské válce?

## USA po občanské válce

### Sever a Jih po občanské válce

USA-str.25/... Jižní plantážnickou aristokracii zničila občanská válka. Na Severu velkopodnikáním rostla nová třída zbohatlíků, jejichž příjmy se vymykaly veškerým představám. Obchodníci a rejdaři na východě budovali kdysi své majetky pozvolna, se zdravými potížemi souvisejícími s mořeplavbou a obchodem. Avšak mezi roky **1860-1900** v důsledku pozemkových koncesí udělovaných vládou, vzniku velkých akciových společností, fantastického růstu cen jejich akcií, objevení naftových polí a otevření dolů bohatli průmyslníci a bankéři rychlostí, která překonala vše, co kdysi zažily Benátky a Janov, ba dokonce i Londýn...

### Politická a právní moc

USA-str.25/... Politická a právní moc byla rozdělena mezi federální vládu (jíž připadala jen nepatrná část) a jednotlivé státy a města; právě toto rozdrobení moci spolu se slabými zákony **hrálo podnikatelům do rukou**. Proto mohli vytvořit téměř bez kontroly obrovité podniky, obdařené neomezenými výsadami. To jim sice umožnilo **vykonat veliké věci a budovat zemi**, zároveň jim to však **dávalo nebezpečnou moc**. **Agresivní a surová plutokracie převládla nad starou vládnoucí třídou**. Z nerozváženosti nechala mezi ostatní třídy proniknout jen hubený pramének svého bohatství...

### 1867 - Územní expanze Spojených států uzavřena

DND-str.163/ Územní expanze Spojených států byla uzavřena v roce 1867, kdy **zakoupily od Ruska Aljašku**...

A nyní poslední otázka – jaký vliv mělo to všechno na životní prostředí? O tom úryvek z knihy „Poselství rudého muže“ Ernesta Thompsona Setona:

### Knih „Poselství rudého muže“ – E.T.Seton

PRM-str.81/Amerika se měnila vskutku rychle. Vždyť jen za jeho života (1860-1946) prošla vývojem od země zmítané Občanskou válkou ke světové supervelmoci. Mezitím nádherná neposkvrněná příroda Manitoby zmizela v nenávratnu a změnila se v kulturní krajinu rodinných farem. Seton nesl tuto proměnu velmi trpce. S obavami sledoval Ameriku nořící se stále hlouběji do šílenství peněz a kultu materiálního blahobytu a žehral nad mizející kulturou původních Američanů, kteří žili v naprosté harmonii s divočinou a upřednostňovali duchovní hodnoty.

A co se v té době dělo ve Velké Británii? V té době se narodil a vyrůstal budoucí významný britský politik Winston Churchill.

## 30.listopad 1874 – den narození Winstona Churchilla

*Churchill-str.7/ Ten den, třicátého listopadu roku osmnáctistého sedmdesátého čtvrtého, přijelo na Blenheim plno urozených hostů. Vévoda z Marlboroughg pořádal domácí ples... V sálech se bavila při hudbě a dobrém víně vybraná společnost. Skupině skvěle oděných dam vévodila Jeanette, mladá, krásná žena třetího syna vévodova Randolpha. Jejímu proslavenému půvabu nic neubíral ani osmý měsíc těhotenství... Naráz, uprostřed plesového veselí, pocítila prudké porodní bolesti. Nestačila již dojít do svých komnat ve vzdáleném křídle, a tak v pokoji, proměněném v dámskou šatnu, povila předčasně, po sedmi a půl měsíci, rusovlasého, zavalitého křiklouna. Druhý den přinesla společenská rubrika Times krátkou zprávu – „Lady Randolph Churchillové se 30.listopadu v blenheimském paláci předčasně narodil syn,“ Tak se dostal poprvé Winston Leonard Spencer Churchill do novin... Spěchal na svět a spěchal potom celý život. Unáhlenost je dodnes podle většiny Britů nedostatkem vychovanosti. Winston oplýval touto vlastností v míře vrchovaté. A ta mu působila až do stáří stále nepříjemnosti...*

### Kolébka slavného rodu Churchillů

*Churchill-str.7/ Měl však štěstí. Narodil se do kolébky slavného rodu Churchillů. To v britském společenském a politickém životě něco znamenalo... Dík vysokému původu stál vždy o nějaký ten příček výše než jeho současníci. Většinou to byla výhoda, někdy spíše nevýhoda. Ale Winston dokázal výhod svého rodového jména plně využít... Winston zapsal jméno Churchillů výrazným písmem do bohatých dějin své země a světa.*

*Churchill-str.6/ Narodil se uprostřed velkého rozkvětu Británie. V klidných a slavných dobách viktoriánských.*

### Když začínal...

*Churchill-str.6/ Když začínal svou životní kariéru, jezdili politikové na schůze v kočárech a landaurech, vzdálenosti ve světě byly vzdálenostmi. Když umíral, čas se zrychlil, vzdálenosti se zkrátily, kolem světa létají družice a kosmické lodi, poslanci létají do svých obvodů helikoptéry... Jak obrovské proměny světa za těch devadesát let! Kolik válek, krveprolití, revolucí!... svět se změnil...*

### V posledních letech života

*Churchill-str.6/ V posledních letech svého života, po marných bojích, které vedl on a jeho vlády i vlády jeho současníků, viděl odcházet anglického místokrále z Indie, pocuchané britské oddíly ze Suez, revoluce a povstání tam, kde jako mladý ministr kolonií jezdil lovit v klidu nosorožce a tygry...*

### Kdysi mocná metropole...

*Churchill-str.6/ Kdysi mocná metropole trpěla vleklou chorobou a rychle jí ubývalo sil. Její konkurenti naopak kypěli zdravím. Ty tam byly doby, kdy na Downing Street jezdily hlavy států prosit o pomoc, podporu, a úředníci Foreign Office rozehrávali evropský koncert...*

## Zvláštní doba - Kvetoucí viktoriánský věk – 70.a 80.léta 19.století v Anglii

*Churchill-str.9+12/ Winston se narodil do zvláštní doby... Přes občasná rozpory a srážky jsou sedmdesátá a osmdesátá léta pro Anglii obdobím poměrného klidu, rozkvětu, prosperity, sílení imperiální říše.*

### Kvetoucí viktoriánský věk.

JM/ A právě v tomto období vyrůstá Winston Churchill...

## 1876-1880 – Winston Spencer Churchill

*Churchill-str.12/ ...Winston... Svěren chůvám má se čile k světu. Když je mu čtrnáct měsíců, zaplétá se otec do skandální aféry... Je z toho ohromný společenský malér. Zasahuje sama královna Viktorie. Disraeli posílá starého vévodu, svého přítele, jako místokrále do Irska. A tam s ním cestuje jako osobní sekretář lord Randolph a s ním manželka a malý syn.*

### 1876-1880 - Randolph Churchill jako osobní sekretář

*Churchill-str.12/ Pro vévodu byla funkce ctí. Ale drahou. Místokrál nic nepobíral a musel mnoho utrácet. Přijem z rodinných statků nebyl na poměry vysoké aristokracie příliš veliký. Asi čtyřicet tisíc liber ročně. Přesto musí královnu poslechnout... Zůstávají zde až do roku 1880... V Irsku žijí v domě zvaném Little Lodge. V prostředí svěží přírody, obklopeni silnými strážemi. Irsko je tehdy jako vosí hnízdo. Plné neklidu a nenávisť k Britům. Hnutí feniků je již značně rozšířené. Malý hoch se takto od prvních dětských dojmů setkává s irskou politikou.*

### 1876-1880 - Fantazie Winstonova...

*Churchill-str.12/ Jeho vzpomínky jsou velmi kusé. Je to příliš raný věk. Sdílí strach své chůvy z buičských Irů. Jezdí s ní na návštěvy do nedalekého Ventnoru, kde má paní Everestová sestru a švagra, vysloužilého dozorce vězňů. Ten vypráví dychtivému chlapci hrůzostrašné historky o věznicích. Také o válce se Zulukafry. **Fantazie Winstonova, živena lacinými obrázky o krvavých bojích se Zuly, kteří vraždí hodné britské vojáky, začíná být otravována kapkami jedu...** „Byl jsem vždy rozzuřen na Zuly a rád, když jsem viděl, jak je naši zabíjejí.“ ... Malá duše začíná nenávidět všechny vzbouřence, kteří se vzpírají skvělému impériu... Jinak plynou léta bezstarostného dětství ve společnosti milované chůvy. „Má chůva byla mým jediným důvěrníkem.“*

### 1876-1880 – Matka s otcem

*Churchill-str.12/ Matka s otcem holdovali honům, společnosti, hrám a zábavám. Chlapci zbývala jen dobrá stará paní Everestová. Přichylnost k ní byla tak silná, že jí zachoval své city až do její smrti. A její konec v naprosté chudobě tak dojal později mladého liberálního ministra, že hlavně z citových důvodů se na čas stal tento aristokrat, potomek vévodův, který měl k chudině dále než kdo jiný z britských politiků, hlasatelem sociálních reforem a organizátorem sociální péče o staré a opuštěné lidi.*

JM/ Právě z tohoto zážitku Winstona Churchilla tedy pramení péče o staré a opuštěné lidi, které je i v polovině druhého desetiletí 21.století věnována velká pozornost, aniž by se řešilo, jaká je skutečná příčina toho, že člověk zůstane ve stáří opuštěný a v chudobě. Vezměme si například „dobrou starou paní Everestovou“, která jako chůva zasvětila svůj život dětem těch, na něž neměli jejich rodiče čas



nebo se o ně prostě starat nechtěli, protože se raději věnovali zábavě. Taková chůva svůj čas věnovala cizím dětem, což jí bránilo v tom, aby si sama vědomě utvářela svůj vlastní život. To, že svou energii věnovala někomu jinému (cizím dětem), způsobilo, že ustanovovala podmínky pro život cizím dětem a ne svým vlastním dětem či sama sobě, takže její život strádal, což se projevilo v chudobě a protože neměla své vlastní děti i v opuštěnosti...

### 1879 – Winston Churchill a vzdělání

*Churchill-str.13/ Když mu bylo necelých pět let, byl „poprvé ohrožen vzděláním“... Měl dostat vychovatele... Ale když konečně vychovatel přišel, Winston uprchl do lesa a skryl se. Po několik hodin nebyl k nalezení. A komplikace, které měl od prvního dne s učením, vrhaly pak ponuré stíny na jeho dětské dny po několik dalších let. Matka někdy přicházela nahlédnout do hodin učení a s velkým nepokojem pozorovala tohoto podivného, již tehdy vzpurného chlapce.*

### 1880 – Návrat do Anglie

*Churchill-str.13/ Roku 1880 ... Celá rodina se vrací do Anglie. Jen nerad chlapec opouští lesy a parky kolem Little Lodge. Končí pár bezstarostných let. Po krátkém pobytu v Londýně a na Blenheimu je rozhodnuto. Winston půjde do školy...*

JM/ A jak to bylo v té době s britskou politickou?

## Transvaal vyhláší samostatnost – Rok 1881

*Churchill-str.34/ Roku 1881 jsou Britové poraženi u Tajiuba Hill a Transvaal vyhláší samostatnost... Pak přichází ÉRA CECILA RHODESE. Tento známý africký kolonizátor vstupuje na černý kontinent s plánem červeného bloku od Káhiry do Kapského Města k mysu Dobré naděje. Část plánu plní Kitchenerova expedice v Súdánu...*

### Francie, Německo, Anglie, Itálie – 1881-1882

*Churchill-str.11/ Francouzi jsou méně úspěšní. Hrozba Německa na Rýně jim stále svazuje ruce. Přesto roku **1881** získávají v úspěšném obchodu s Angličany, za postoupení Kypru, Tunis. To však zahání roku **1882** Itálii do Trojspolku. Tak tu máme první koalici německo-rakousko-italskou. Sbližování francouzsko-britskému stojí stále v cestě Egypt. Bude to trvat ještě mnoho let, než vykrystalizují dvě základní světové velmocenské fronty...*



## Použitá literatura a zdroje:

John Ruskin/ [https://cs.wikipedia.org/wiki/John\\_Ruskin](https://cs.wikipedia.org/wiki/John_Ruskin)

Kniha „Světovládne spiknutí“ – Gary Allen – kód <sup>SS-číslo stránky/</sup>

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Cecil\\_Rhodes](https://cs.wikipedia.org/wiki/Cecil_Rhodes)

Kniha „Profily odvahy“ - J.F.Kennedy – kód <sup>JFK-číslo stránky/</sup>

Wikipedia-Americká občanská válka/

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Americk%C3%A1\\_ob%C4%8Dansk%C3%A1\\_v%C3%A1lka](https://cs.wikipedia.org/wiki/Americk%C3%A1_ob%C4%8Dansk%C3%A1_v%C3%A1lka)

Trilogie „Souběžné dějiny SSSR a USA“ – USA - André Maurois - vyd 1966 – kód <sup>USA-číslo stránky/</sup>

Abraham Lincoln-Wikipedia/ [https://cs.wikipedia.org/wiki/Abraham\\_Lincoln](https://cs.wikipedia.org/wiki/Abraham_Lincoln)

Kniha "Příběh americké cesty ke svobodě" - John Jakes – kód <sup>PŘÍBĚH/</sup>

Kniha „Akta Rockefeller“ – Gary Allen – kód <sup>Akta Rockefeller-číslo stránky/</sup>

John.d.Rockefeller-10.ledna 1870/ <http://www.national-geographic.cz/osobnost-tydne/rockefeller-pribeh-muze-ktery-se-stal-prvnim-miliardarem-planety.html>

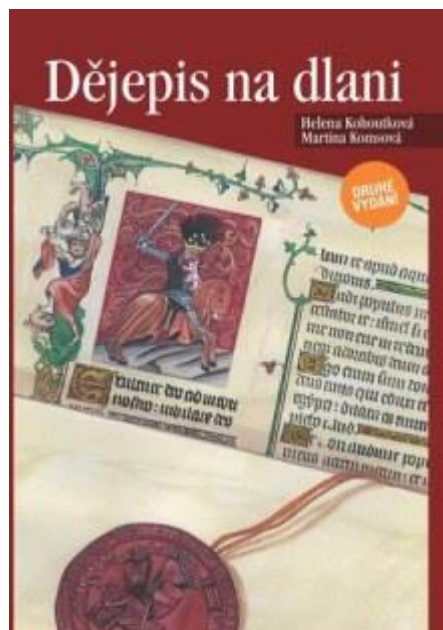
Kniha „Život sira Winstona“ – Jaroslav Matějka – kód <sup>Churchills-číslo stránky/</sup>

Kniha „Poselství rudého muže“ – E.T.Seton – kód <sup>PRM-číslo stránky/</sup>

## Internet

V tomto e-booku jsem také čerpala z knihy „Dějepis na dlani“-Martina Komsová, Helena Kohoutková (nakladatelství RUBICO). Kniha provází čtenáře dějinami lidské společnosti od jejích počátků až do počátku 21.století. Sleduje jednotlivé jevy a události ve světových i českých dějinách, zaměřuje se na jejich příčiny, průběh a důsledky, uvádí události ve vzájemných souvislostech. Je doplněna citací z dobových dokumentů a doprovázena řadou historických obrázků, ilustrací a map. Je určena čtenářům, kteří chtějí získat celkový přehled o dějinách lidstva, je rovněž vhodná jako učebnice pro studenty. V knize naleznete k jednotlivým historickým událostem bližší informace. Kniha vyšla v druhém vydání a je možné ji objednat na [www.rubico.cz](http://www.rubico.cz). Tuto knihu vřele doporučuji všem milovníkům historie.

Text čerpaný z této knihy je psán kurzívou a označen kódem <sup>DND-číslo stránky</sup>



**E-book „POCHOPENÍ MINULOSTI-POSILOVÁNÍ skrze STABILIZOVÁNÍ-1851-1884 Co zůstává skryto?“** – E-book k projektu MAPA ŽIVOTA, Autorka: Jana Mašková, astroložka  
[www.astrojinak.com](http://www.astrojinak.com), [www.astrojinak.cz](http://www.astrojinak.cz), [www.janamaskova.cz](http://www.janamaskova.cz), [astrojinak2022@seznam.cz](mailto:astrojinak2022@seznam.cz)

